

2^e ex.

Veiligheidsregio Twente		
Ingekomen post		
Registratienummer	15001117	
Kotom		
Datum	- 5 FEB. 2015	
DE VRT	16 mvt 2015	
AB VRT	25 mvt 2015	
Kopie		

Contactpersoon
Karel Van de Velde

Contactgegevens

+32 (0)2/519 38 22

k.vandevelde@benelux.int

Ons kenmerk

14-SENN-RISK(NO-006-rev3)NL

Datum

30.01.2015

Onderwerp

Conceptbrief aan partners

Onderwerp: Grensoverschrijdende risico-identificatie en – analyse

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Met deze brief wil ik u informeren over onze werkzaamheden in Benelux-verband om te komen tot een identificatie van de meest belangrijke grensoverschrijdende risico's, waarbij ik tevens uw medewerking wil vragen.

De in het Benelux Memorandum van Overeenstemming van 1 juni 2006 opgenomen doelstelling tot versterkte samenwerking op het gebied van crisisbeheersing is vertaald in een gemeenschappelijk Senningen actieprogramma 2013-2016.

De strategische uitwerking van deze doelstelling is opgedragen aan de zogenoemde werkgroep SENN-CRISE (crisisbeheersing). Onder de supervisie van deze werkgroep heeft zij aan de werkgroep SENN-RISK (risico-inventarisatie en analyse) opdracht gegeven om binnen de Benelux een inventarisatie, identificatie en analyse van risico's die een landsgrensoverschrijdend effect kunnen hebben op te maken. Het concrete werkprogramma kunt u raadplegen via onze website: www.benelux.int.

Op 9 december 2008 is tussen het land Noordrijn-Westfalen (NRW) en de Benelux een gemeenschappelijke verklaring ondertekend, die een hechtere samenwerking nastreeft. Deze verklaring heeft ook betrekking op een nauwere samenwerking op het gebied van de crisisbeheersing. NRW is als actieve waarnemer nauw betrokken bij de realisatie van de opdracht van de werkgroep SENN-RISK. Dit betekent dat de risico-inventarisatie, identificatie en –analyse ook betrekking heeft op de risico's die aan de grens met NRW een landsgrensoverschrijdend effect hebben.

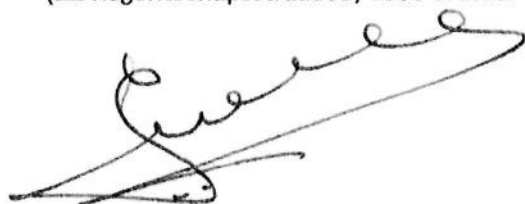
Binnen Benelux-verband zijn afspraken gemaakt tussen de nationale overheden. De realisatie van de in het Memorandum van Senningen vastgelegde doelstellingen zijn uiteraard ook van belang voor de lokale, regionale en euregionale partners. Dit is zeker het geval waar het gaat om de landsgrensoverschrijdende samenwerking op het vlak van crisisbeheersing. Om ook de belangen van de betrokken partners, de reeds bestaande initiatieven en de beschikbare expertise te betrekken bij de realisatie van de taakopdracht van de werkgroep SENN-RISK vraag ik nadrukkelijk uw medewerking.

Om de bedoelde wisselwerking van de nationale en lokale, regionale en euregionale belangen zo optimaal mogelijk te maken verzoek ik u de bijgevoegde inventarislijst (14-SENN-RISK(NO-008-rev2)NL) aan te vullen en de gestelde vragen te beantwoorden op basis van uw eigen positie en verantwoordelijkheid. Ik zou het op prijs stellen wanneer de werkgroep SENN-RISK op uw inbreng kan rekenen. In bijlage vindt u een verklarende nota van de heer Frans Gubbels, voorzitter van de werkgroep SENN-RISK.

Ik wens u in dit project een vruchtbare samenwerking toe en hoop dan ook dat de werkgroep SENN-RISK op uw expertise kan rekenen en u bereid bent deze met de werkgroep te delen en dat daarmee de grensoverschrijdende samenwerking tussen de Benelux, NRW en de relevante euregionale en lokale partners ook op dit vlak verder wordt geïntensiveerd.

Mocht u inhoudelijke vragen hebben over de werkzaamheden van de werkgroep SENN-RISK, dan kunt u zich via de e-mail richten tot de voorzitter van de werkgroep, de heer Frans Gubbels van het Nederlandse Ministerie van Veiligheid en Justitie. Zijn e-mailadres is: f.m.gubbels@nctv.minvenj.nl. Indien we veel informatievragen zouden ontvangen, overwegen we de organisatie van een bijkomend informatiemoment.

Ik verzoek u de ingevulde inventarislijst uiterlijk 1 april 2015 aan het Secretariaat-Generaal toe te zenden, onder vermelding van SENN-RISK en dit ter attentie van de heer K. Van de Velde (✉ Regenschapsstraat 39, 1000 Brussel - 📧 k.vandavelde@benelux.int).

Dr. J.P.R.M. van LAARHOVEN
Secretaris-generaal van de Benelux Unie

Contactpersoon

Karel Van de Velde

Contactgegevens

+32 (0)2/519 38 22

k.vandevelde@benelux.int

Ons kenmerk

14-SENN-RISK(NO-007-rev2)NL

Datum

28.01.2015

Onderwerp

Inventarisatie van risico's met een mogelijk
landsgrensoverschrijdend effect

NOTA

Identificatie van risico's met een mogelijk landsgrensoverschrijdend effect

Geachte partner,

De werkgroep SENN-RISK bestaat in hoofdzaak uit vertegenwoordigers van de landelijke crisiscentra van België, Nederland, Luxemburg alsmede het land Noordrijn-Westfalen (NRW) als actieve waarnemer.

De werkgroep verwijst voor een nadere toelichting op haar werkzaamheden naar het meerjarenwerkprogramma 2013-2016 (<http://www.benelux.int/nl/kernthemas/veiligheid/inl-2>).

Het doel van de bijgevoegde vragenlijst is om een goed inzicht te krijgen in de mogelijke risico's die een grensoverschrijdend effect kunnen hebben. Het uitgangspunt van deze inventarislijst vormt de in de vier landen beschikbare informatie over crises en de daarbij behorende risico's, zoals deze in de vier landen via eigen methodieken tot stand komt.

De werkgroep SENN-RISK wil graag een zo volledig mogelijk beeld opmaken van de mogelijke grensoverschrijdende risico's. Daarbij wil de werkgroep de visie van de lokale, regionale en euregionale partners kennen en deze betrekken bij haar werkwijze.

Omdat bijvoorbeeld begrippen en de daarbij behorende uitleg in de vier landen kunnen verschillen, heeft de werkgroep SENN-RISK een Benelux-definitielijst opgemaakt (in bijlage) die als uitgangspunt kan gehanteerd worden bij de realisatie van deze opdracht.

De werkgroep verzoekt u de medewerking voor volgende punten:

- Wilt u in de bijgevoegde inventarislijst voor elk risico aangeven wat volgens u de waarschijnlijkheid is dat dit risico zich de komende 3 jaren in de grensregio zal voordoen of een grensoverschrijdende impact zal hebben? Gebaseerd op uw achtergrond, ervaring en aanvoelen (een statistische onderbouwing is dus niet per definitie noodzakelijk) kan u een score geven tussen 0 (de waarschijnlijkheid is onbestaande) en 5 (zeer reëel dat dit risico zich voordoet de komende 3 jaren). Vanwege het grote aantal respondenten wordt de persoonlijke inbreng geobjectiveerd.
- Eveneens voor elk risico aangeven welke de door u ingeschatte impact is indien dit risico zich grensoverschrijdend manifesteert. Deze impact kan een mix zijn van impact op gezondheid, economisch leven, aantal slachtoffers, politiek risico, ... en wordt eveneens weergegeven in een score van 0 (geen impact) tot 5 (zeer grote impact)

- Wilt u vervolgens de vijf voor u meest prioritaire grensoverschrijdende risico's aangeven?
- Tot slot: is de werkgroep relevante risico's vergeten? Wilt u deze dan toevoegen aan de inventarislijst?

Ik verzoek u de ingevulde inventarislijst tegen uiterlijk 1 april 2015 te zenden aan het Secretariaat-Generaal van de Benelux, t.a.v. de heer K. Van de Velde, SENN-RISK, Regentschapsstraat 39 te 1000 Brussel (k.vandavelde@benelux.int).

F. GUBBELS
Voorzitter van de werkgroep SENN-RISK

1. Definitielijst

Risico

Is de onzekerheid van het behalen van een doelstelling door het samenstel van de waarschijnlijkheid dat zich een crisis voordoet en de mogelijke impact die dit kan hebben.

Crisis

Een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast.

De situatie betreft in ieder geval een gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële en immateriële belangen, of de voedselketen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd.

Als gevolg hiervan is een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines vereist om de schadelijke gevolgen te beperken en de dreiging weg te nemen.

Grensoverschrijdend risico

Risico's (waarschijnlijkheid en impact) van een crisis die een effect (kunnen) hebben over de landsgrens heen en waarop de aanpak, de maatregelen, de coördinatie en communicatie niet alleen op lokaal, regionaal dan wel nationaal niveau worden afgestemd, maar ook met grensgemeenten en grenspartners en/of in euregionaal verband dan wel internationaal worden afgestemd.

Grensoverschrijdende risico-inventarisatie

Een overzicht van risicovolle situaties die een effect (kunnen) hebben over de landsgrens heen en die tot een crisis kunnen leiden.

Contactpersoon

Karel Van de Velde

Contactgegevens

 +32 (0)2/519 38 22

 k.vandevelde@benelux.int

Ons kenmerk

14-SENN-RISK(NO-008-rev2)NL

Datum

10.12.2014

Onderwerp

Inventarislijst

INVENTARISLIJST

Crisistype	Risico	Eventuele toelichting	Wat is, op basis van uw expertise, achtergrond en aanvoelen, de waarschijnlijkheid dat dit risico zich voordoet met een grensoverschrijdende impact de komende 3 jaren (Score van 0 (niet) tot 5 (zeer waarschijnlijk))	Wat is, op basis van uw expertise, achtergrond en aanvoelen, de verwachte impact indien dit risico zich manifesteert (Score van 0 (geen) tot 5 (zeer groot))	Volgens u de 5 meest prioritaire grensoverschrijdende risico's
1. Overstroming	1.1. Overstroming vanuit Zee	Dit kan de kustreek maar ook het achterland treffen alsmede kusthavens. Door de grootschaligheid van een overstroming kunnen grootschalige evacuaties nodig zijn.			
	1.2. Overstroming hoge rivierwaterstanden	Door de hoge waterstand kan sprake zijn van evacuatie en aanzienlijke materiële schade en eventueel (dodelijke) slachtoffers en/of ook kritieke punten lam legt.			
	1.3. Vollopen polder/dijkdoorbraak	Door de plotselinge hoge waterstand kan sprake zijn van evacuatie en aanzienlijke materiële schade en eventueel (dodelijke) slachtoffers en/of ook kritieke punten lam legt.			

2. Natuurbranden	2.1. Bosbrand	Oorzaak kan accidenteel zijn maar ook intentioneel. De aard van de begroeiing het aantal en type gebruikers van het gebied en weersomstandigheden hebben o.a. invloed op het risico.			
	2.2. Heide, (hoog)veen, duinbrand	Oorzaak kan accidenteel zijn maar ook intentioneel. De aard van de begroeiing het aantal en type gebruikers van het gebied en weersomstandigheden hebben o.a. invloed op het risico.			
3. Extreme weersomstandigheden	3.1. Koudegolf, sneeuw, ijzel, aanhoudende regen of zware regenval	Koudegolf: Periode van minstens enkele dagen met zowel overdag als 's nachts erg lage temperaturen. Met als gevolg verstoring van het openbaar vervoer, of elektriciteitsvoorzieningen waarbij het functioneren van de land of delen van het land in gevaar komen. Sneeuw: periode van hevige sneeuwval waarbij basisfuncties van de samenleving worden verstoord (langdurige immobiliteit, gevaar bezwijken hoogspanningskabels met als gevolg grote elektriciteitsproblemen.			

	3.2. Hittegolf	<p>Periode van minstens 3 opeenvolgende dagen met een gemiddelde minimum temperatuur van 18,2 Celsius en een gemiddelde maximumtemperatuur hoger dan 29,6 graden Celsius. Door de duur van de periode wordt het normale dagelijkse leven ernstig verstoord (onvoldoende koelwater voor nucleaire installaties en andere energiebedrijven, onproportioneel hoog aantal dodelijke slachtoffers.</p>		
	3.3. Storm, windhozen	<p>Er wordt aanzienlijke schade aangericht waarbij bijvoorbeeld de kritieke infrastructuur wordt verstoord.</p>		
	3.4. Aanhoudende laaghangende mist	<p>Er kan sprake zijn van ernstige ongelukken en daarmee tijdelijke ontwrichting.</p>		
	3.5. Langdurige droogte	<p>Kan als gevolg van hittegolf. Fundamentele voorzieningen worden bedreigd (koeling van reactoren kan niet meer worden gegarandeerd of de teelt van gewassen komt in gevaar waardoor nationaal voedseltekort dreigt).</p>		
	3.6. Overvloedige regenval	<p>Door hevige regenval kan er sprake zijn van een plotselinge hoge waterstand waardoor sprake kan zijn van evacuatie en aanzienlijke materiële schade en eventueel (dodelijke) slachtoffers en/of kritieke punten lam legt.</p>		

4. Aardbeving/bodemverschuiving/grondverzakking	4.1. Aardbeving	Een schokkende beweging van de aardkorst die door natuurlijke wrijving dan wel door kunstmatig geïnduceerd door bijvoorbeeld gaswinning. De vitale infrastructuur kan beschadigd/bedreigd raken en/of slachtoffers eisen en immateriële schade geven.			
	4.2. Bodemverschuiving of grootschalige grondverzakking	Een helling afwaartse beweging van grondmateriaal onder invloed van zwaartekracht. Gevolgen kunnen zijn beschadigde pijpleidingen, beschadigde huizen, slachtoffers.			
5. Plagen	5.1. Ongedierte	Dit incidenttype omvat overlast van ongedierte, zoals ratten, boktorren of eikenprocessierupsen			

<p>6. Dierziekten</p>	<p>6.1. Ziektegolf</p>	<p>Betreft een (feitelijke) golf van gezondheidsklachten met een forse curatieve inspanning, respectievelijk zorg voor zieken.</p> <p>De ziektegolf kan een gevolg zijn van onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laat ontdekte oorzaken ('silent release') van crisistype 'Bedreiging Volksgezondheid'. Onder andere voeding hygiënische problemen komen geregeld voor (voedselvergiftiging), maar ook chemische en radiologische oorzaken zijn mogelijk. - Een ziekteverwekker die een grootschalige epidemie teweeg kan brengen die leidt tot vele ziekenhuisopnames, bijvoorbeeld een ongewoon zware griep. - Uit de hand gelopen drugparty's kunnen hier ook onder worden begrepen. 			
<p>7. Brand in kwetsbare objecten</p>	<p>7.1. Grote brand in gebouwen met niet of verminderd zelfredzame personen</p>	<p>Het betreft woonverblijven, zorginstellingen, ziekenhuizen en tehuizen.</p>			

	7.2. Grote brand in gebouwen met een grootschalige publieksfunctie	Dit betreft onder andere musea, bioscopen, cafés, restaurants e.d.			
	7.3. Grote brand in bijzonder hoge gebouwen of ondergrondse bebouwing	Gebouwen met overige functies zoals bedrijfsgebouwen en gebouwen met logiefunctie. Dit betreft o.a. hotels, kantoren en andere objecten.			
	7.4. Brand in dichte binnensteden	Met dichte binnensteden vooral woonwijken met de volgende kenmerken: - Oud (voor 1950): relatie met een beperkte brandveiligheidsvoorziening. - Dichte bebouwing (x woningen / x bewoners per hectare). - Krappe, nauwe straten. - Intensief gebruik, gemengde functies.			
	7.5. Industriële branden	Het gaat om grote branden in industriële inrichtingen met mogelijke vrijkoming van gevaarlijke stoffen.			

8. Instorting in grote gebouwen en kunstwerken	8.1. Instorting door explosie	<p>Dit crisistype omvat instortingen van gebouwen, bouwwerken en/of kunstwerken (tunnels, bruggen, viaducten) door velerlei oorzaken. Te denken valt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebrekkige bouwconstructie of overbelasting. - Explosie door interne of externe oorzaak (waaronder aardgasexplosie, munitie explosies, stofexplosies en bomaanslagen). - Grondverzakkingen, onder andere door mijnbouw. 			
	8.2. Instorting door gebreken constructie of fundering	<p>Bij dit crisistype ligt de nadruk op het aanwezig zijn van personen tijdens het instorten van een gebouw. Instorting van een gebouw of kunstwerk leidt in vrijwel alle gevallen tot groot persoonlijk leed. Daarnaast zal er ook schade zijn aan het getroffen bouwwerk dat, afhankelijk van de functie, effect heeft op maatschappelijk of cultureel vlak.</p>			
9. Incidenten met brandbare/explosieve stof in open lucht	9.1. Incident vervoer weg	<p>Ongeval met voertuigen op de weg, die een verhoogd risico met zich meebrengen, met een lading die een verhoogd risico met zich meebrengen voor de (leef)omgeving waar het ongeval zich voordeed.</p>			

	9.2. Incident vervoer water	Ongeval met een vaartuig die een verhoogd risico met zich meebrengt voor de (leef)omgeving waar het ongeval zich voordoet of een vaartuig van buitenlandse oorsprong.			
	9.3. Incident vervoer spoor	Ongeval met een trein, dat een verhoogd risico met zich meebrengt voor de (leef)omgeving waar het ongeval zich voordoet of een trein van buitenlandse oorsprong.			
	9.4. Incident transport buisleidingen	Tijdens het transport kunnen dingen misgaan waardoor de gevaarlijke lading kan ontbranden of exploderen of waardoor er bijvoorbeeld giftige gassen ontsnappen via een lek of breuk.			
	9.5. Incident in inrichting: met eventueel grote industriële brand tot gevolg	Bij ongevallen met gevaarlijke stoffen gaat het om een groot ongeluk op een bedrijfsterrein. Er zijn veel bedrijven met gevaarlijke stoffen die zo'n risico vormen. Het betreft onder andere LPG, ammoniak, vuurwerk, ontplofbare stoffen BRZO bedrijven.			

10. Incident giftige stof in open lucht	10.1. Incident vervoer weg	Ongeval met voertuigen op de weg, die een verhoogd risico met zich meebrengen, met een lading die een verhoogd risico met zich meebrengen voor de (leef) omgeving waar het ongeval zich voordoed.			
	10.2. Incident vervoer water	Ongeval met een vaartuig die een verhoogd risico met zich meebrengt voor de (leef)omgeving waar het ongeval zich voordoed of een vaartuig van buitenlandse oorsprong.			
	10.3. Incident vervoer spoor	Ongeval met een trein, dat een verhoogd risico met zich meebrengt voor de (leef)omgeving waar het ongeval zich voordoed of een trein van buitenlandse oorsprong.			
	10.4. Incident transport buisleidingen	Een breuk, lek of schade aan een (strategische) belangrijke pijpleiding (gas, water, olie, kerosine e.d.) niet veroorzaakt door kwaadwillig opzet met een dreiging van grootschalige gevolgen voor de leefomgeving als ook een bedreiging van de vitale bevoorrading in het gedrag brengt.			

	10.5. Incident in inrichting: met eventueel grote industriële brand tot gevolg	Bij ongevallen met gevaarlijke stoffen gaat het om een groot ongeluk op een bedrijfsterrein. Er zijn veel bedrijven met gevaarlijke stoffen die zo'n risico vormen. Het betreft onder andere LPG, ammoniak, vuurwerk, ontplofbare stoffen BRZO bedrijven.			
11. Nucleaire incidenten	11.1. Incidenten nabije centrales grens-overschrijdend	Een incident op een nucleaire installatie (klasse I, INES schaal).			
	11.2. Scheepvaart met kernenergie en nucleair defensiemateriaal				
	11.3. Vervoer grote eenheden radioactief materiaal				
	11.4. Overige nucleaire faciliteiten				
	11.5. Overig vervoer gebruikte materialen				

	11.6. Incident militair terrein en transporten nucleair materieel				
12. Verstoring energievoorziening	12.1. Uitval olievoorziening	Vitale functies kunnen hierdoor worden bedreigd (invloed op de infrastructuur voor de bevoorrading, geen brandstof voor hulpdiensten).			
	12.2. Uitval gasvoorziening	Vitale functies kunnen hierdoor worden bedreigd (invloed op de infrastructuur voor de bevoorrading, geen brandstof voor hulpdiensten).			
	12.3. Uitval elektriciteitsvoorziening	De oorzaak kan in het eigen land maar ook in het buitenland liggen. De oorzaak kan accidenteel zijn maar ook intentioneel of een natuurlijk risico zijn). Bij langdurige uitval kan dit gevolgen hebben voor			
13. Uitval drinkwatervoorziening	13.1. Uitval drinkwatervoorziening	Een groot deel van de bevolking wordt de toegang tot het drinkwater ontzegd.			
	13.2. Problemen waterinname	Een groot deel van de bevolking wordt de toegang tot het drinkwater ontzegd.			
	13.3. Verontreiniging drinkwaternet	Een groot deel van de bevolking heeft langere tijd geen beschikking over drinkwater.			

14. Verstoring rioolwaterafvoer en afvalwaterzuivering	14.1. Uitval riolerings-systeem en uitval afvalwater-zuivering	Door water te gebruiken, verandert het in afvalwater. Specifieke infrastructuur (pomp) pompen het water door een persleiding naar één van de zuiveringsinstallaties. Uitval van een zuiveringsinstallatie betekent dat er lozing plaatsvindt op oppervlaktewater. Dit zal leiden tot verontreiniging en stankoverlast.			
15. Verstoring telecommunicatie en ICT	15.1. Uitval voorziening voor spraak- en data-communicatie	Verstoring van het telecommunicatie-netwerk dat dermate van invloed is op de veiligheid, de samenleving en de overheidsdiensten in gevaar brengt.			
16. Verstoring afvalverwerking	15.2. Defect aan informatie-systemen 16.1. Uitval afval-verwerking	(cyber)incident waarbij het functioneren van de informatiesystemen in het gevaar komt met een impact op het reguliere functioneren van de samenleving en de overheidsdiensten. Een verwerkingsstop bij de afvalverwerking kan leiden tot veel overlast en een gevaar voor de volksgezondheid (hygiëne en infectiegevaar.			

17. Verstoring voedselvoorziening	17.1. Uitval distributie	Bijvoorbeeld door stakingsacties waarbij vitale bevoorradingsdiensten kunnen worden geblokkeerd dat een grote impact heeft en eventueel een bedreiging wordt voor de gezondheid van personen. Dit kan leiden tot voedseltekort waarbij sprake kan zijn van verstoring van de openbare orde.			
18. Luchtvaartincidenten	18.1. Incident bij landing op of om een luchtvaartterrein	Ongeval met een vliegtoestel ongeacht het aantal inzittenden, dat zich in de lucht bevond of aan het landen of opstijgen was, met meerdere gewonden of overleden inzittenden, en/of met (meerdere) buitenlandse betrokkenen en/of buitenlandse oorsprong van het vliegtuig. Dan wel een vrachtvliegtuig al dan niet met schadelijke substanties.			
	18.2. Incident vliegtoestel bij vliegshows	Informatie over incidenten bij vliegshows wordt opgenomen in het incidenttype Paniek in menigten.			
19. Incident op of onder water	19.1. Incident waterrecreatie en pleziervaart	Ongeval met een vaartuig ongeacht het aantal inzittenden, dat zich in zee, bevaarbare waterwegen of nog in de haven bevond, al dan niet met (meerdere) buitenlandse betrokkenen en/of van buitenlandse oorsprong.			

	19.2. Incident beroepsvaart (anders dan met gevaarlijke stoffen)	Ongeval met een vaartuig ongeacht het aantal inzittenden, dat zich in zee, bevaarbare waterwegen of nog in de haven bevond, al dan niet met (meerdere) buitenlandse betrokkenen en/of van buitenlandse oorsprong.			
	19.3. Incident op ruim water	De zee is een verzamelplaats van transport- en vervoersactiviteiten. Jaarlijks zijn er honderdduizenden scheepsbewegingen (visserij, transport, recreatie) en vliegbewegingen. Met incident op ruim water worden grote ongevallen op open zee en incidenten. Neerstorten van een vliegtuig in zee behoort ook tot dit incidenttype.			
20. Verkeersincidenten op het land	20.1. Incident wegverkeer	Grootschalig ongeval met meerdere voertuigen met een hoog aantal gewonden of overleden inzittenden en/of met (meerdere buitenlandse betrokkenen).			

21. Incidenten in tunnels	20.2. Incident treinverkeer	Ongeval met een trein dat zich onderweg bevond of in het treinstation bevond met meerdere gewonden of overledenen.			
	21.1. Incidenten in tunnels en ondergrondse stations	Ongevallen in tunnels zijn gevaarlijker dan in de buitenlucht. Een explosie of brand kan grote schade aanrichten en gevaarlijke stoffen kunnen niet zo snel worden afgevoerd. Door rook is het zicht slecht, is er al gauw te weinig zuurstof en kan er paniek ontstaan. Vluchten uit een tunnel is moeilijk.			
	21.2. Incident in wegtunnels	Ongevallen in tunnels zijn gevaarlijker dan in de buitenlucht. Een explosie of brand kan grote schade aanrichten en gevaarlijke stoffen kunnen niet zo snel worden afgevoerd. Door rook is het zicht slecht, is er al gauw te weinig zuurstof en kan er paniek ontstaan. Vluchten uit een tunnel is moeilijk.			

	21.3. Incident in tram- en metrotunnels en ondergrondse stations	<p>Ongevallen in tunnels zijn gevaarlijker dan in de buitenlucht. Een explosie of brand kan grote schade aanrichten en gevaarlijke stoffen kunnen niet zo snel worden afgevoerd. Door rook is het zicht slecht, is er al gauw te weinig zuurstof en kan er paniek ontstaan. Vluchten uit een tunnel is moeilijk.</p>			
22. Bedreiging volksgezondheid	22.1. Besmettingsgevaar via contact	<p>Men spreekt over besmettingsgevaar of infectiegevaar als er gevaar is dat een micro-organisme, virus of parasiet in een levend wezen binnendringt en zich daar vermenigvuldigt (dit hoeft niet altijd schadelijk te zijn). Ook kan besmetting via een chemische stof plaatsvinden, bijvoorbeeld bij een radioactieve besmetting. Besmettelijkheid of infectiviteit geeft aan hoe gemakkelijk een ziekteverwekker een infectie kan veroorzaken (bijvoorbeeld via telefoon of toetsenbord).</p>			

	<p>22.2. Feitelijke grootschalige besmetting (nog) zonder ziekte-verschijnselen</p>	<p>Men spreekt over besmettingsgevaar of infectiegevaar als er gevaar is dat een micro-organisme, virus of parasiet in een levend wezen binnendringt en zich daar vermenigvuldigt (dit hoeft niet altijd schadelijk te zijn). Ook kan besmetting via een chemische stof plaatsvinden, bijvoorbeeld bij een radioactieve besmetting. Besmettelijkheid of infectiviteit geeft aan hoe gemakkelijk een ziekteverwekker een infectie kan veroorzaken.</p>		
	<p>22.3. Besmettelijkheid gevaar uit buitenland</p>	<p>Men spreekt over besmettingsgevaar of infectiegevaar als er gevaar is dat een micro-organisme, virus of parasiet in een levend wezen binnendringt en zich daar vermenigvuldigt (dit hoeft niet altijd schadelijk te zijn). Ook kan besmetting via een chemische stof plaatsvinden, bijvoorbeeld bij een radioactieve besmetting. Besmettelijkheid of infectiviteit geeft aan hoe gemakkelijk een ziekteverwekker een infectie kan veroorzaken. Besmettelijkheidsgevaar vanuit buitenland kan voorkomen via terugkerende reizigers met een besmettelijke ziekte. Luchthavens vormen een extra risico op besmettelijkheidsgevaar vanuit het buitenland.</p>		

	22.4. Dierziekte overdraagbaar op mens	<p>Dierziekten die besmettelijk zijn voor dieren en overdraagbaar kunnen zijn/worden op mensen, zijn bijvoorbeeld Q-koorts en (gemuteerde vormen van) vogelgriep. Dierziekten die overdraagbaar zijn op de mens worden ook wel zoïnosen genoemd. De meeste ziekten bij dieren zijn niet besmettelijk voor de mens. In Nederland zijn relatief weinig ziekten die dieren kunnen overdragen op mensen, omdat er veel controle is op de dieren en het voedsel.</p> <p>Wel is het zo dat een dierlijk virus zich kan combineren met een menselijk virus, waar een griepviroïde uit voort kan komen. Dit is bijvoorbeeld het geval geweest bij de uitbraak van de Mexicaanse griep in 2009.</p>			
23. Ziektegolf	23.1. Ziektegolf besmettelijke ziekte	<p>Een grootschalige ziektegolf (pandemie) kan tot maatschappelijke ontwrichting leiden. Niet alleen burgers en bedrijfsleven worden getroffen, maar ook de continuïteit van overheid en hulpdiensten komt onder druk. De dreiging van een pandemie heeft tot grote politieke, bestuurlijke en maatschappelijke aandacht geleid. Voor 'ziektegolf besmettelijke ziekte' wordt bedoeld op ziekten die van mens op mens of van dier op mens overdraagbaar zijn.</p>			

		De overdracht vindt plaats door middel van micro-organismen, zoals bacteriën, virussen schimmels of parasieten. Dit kan via besmette personen (contact), voeding, water, besmette lucht (via de luchtwegen) of vectoren zoals insecten.			
	23.2. Ziektegolf niet besmettelijke ziekte	Een grootschalige ziektegolf (pandemie) kan tot maatschappelijke ontwrichting leiden. Niet alleen burgers en bedrijfsleven worden getroffen, maar ook de continuïteit van overheid en hulpdiensten komt onder druk. De dreiging van een pandemie heeft tot grote politieke, bestuurlijke en maatschappelijke aandacht geleid. Een voorbeeld van een ziektegolf niet besmettelijke ziekte is besmetting met Legionellabacterie.			
24. Paniek in menigten	24.1. Paniek tijdens grote festiviteiten, concerten en demonstraties	Incidente accidenteel of van natuurlijke oorsprong, tijdens een evenement met de aanwezigheid van een massa mensen met meerdere gewonden en of overleden aanwezigen.			

25. Verstoring openbare orde	25.1. Rel rondom demonstraties en andere demonstraties	<p>Tijdens bijeenkomsten zoals manifestaties, demonstraties of samenkomsten zijn veel mensen geconcentreerd aanwezig.</p> <p>Verstorende gebeurtenissen (zoals een ongeluk, aanslag of vechtpartij) kunnen leiden tot panieksituaties. Door een dergelijke gebeurtenis willen de aanwezigen zo snel mogelijk de locatie verlaten, waarvoor onvoldoende vluchtwegen beschikbaar zijn. Daardoor kunnen mensen in de verdrukking komen en onwel worden.</p>			
	25.2. Gewelddadigheden rond voetbalwedstrijden	<p>Verstoringen van de openbare orde doen zich bij sommige voetbalwedstrijden vaak voor. Soms gebeurt het tijdens de wedstrijd op de tribune, soms rond het stadion en soms tijdens de aan- of afvoer van supporters. Er is een kans dat u daar onbedoeld bij betrokken raakt.</p> <p>Voorafgaand aan een voetbalwedstrijd vindt een inschatting plaats in hoeverre een wedstrijd te bestempelen is als risicowedstrijd, zullen de nodige preventie maatregelen worden getroffen en afspraken worden gemaakt tussen partijen, om te voorkomen dat de situatie in/rondom het stadion en in de stad uit de hand kan lopen.</p>			

			<p>De Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast is op 1 september 2010 in werking getreden. De wet biedt burgemeesters en officieren van justitie (extra) bevoegdheden om preventief in te grijpen. Zij mogen aan onder andere gewelddadige supporters een gebiedsverbod, een samenscholingsverbod, een meldplicht en een contactverbod opleggen. Ook supportersgroepen die afspreken om op een bepaalde plek te gaan vechten kunnen strafbaar worden gesteld en zonder tussenkomst van een rechter kan de officier van justitie een gebiedsverbod opleggen.</p>		
	25.3. Maatschappelijke onrust en buurtrellen		<p>Golf van maatschappelijke/sociale onrust die het normale functioneren van (delen van) het land in gevaar dreigt te brengen door omvang, frequentie van de acties of blokkering van de vitale infrastructuur.</p>		
	25.4. Stakingen		<p>Staking met een impact op het normale functioneren in het land, die langer dan een paar dagen aanhoudt die die de vitale structuren/bevoorrading in het gevaar brengen.</p>		

26. Verstoring infrastructuur	26.1. Verstoring openbaar vervoer	Onderbreking van het openbaar vervoersnet (trein, tram, metro) vanwege technische of andere redenen (bijvoorbeeld langdurige staking) met een dermate grote impact dat het reguliere functioneren van de samenleving in het gedrang komt.			
	26.2. Verstoring havenverkeer	Onderbreking van het havenverkeer vanwege technische of andere redenen (bijvoorbeeld staking) met een dermate grote impact dat het reguliere functioneren van de samenleving en/of vitale bevoorradingsketens in het gedrang komen.			
	26.3. Verstoring luchtverkeer	Onderbreking van het luchtverkeer vanwege weerskundige, technische of andere reden met een dermate grote impact dat het reguliere functioneren van de samenleving en/of vitale bevoorradingsketens in het gedrang komen.			
